

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-अ

वर्ष ४, अंक १२९]

बुधवार, नोव्हेंबर २८, २०१८/अग्रहायण ७, शके १९४०

[पृष्ठे ६, किंमत : रुपये १५.००

असाधारण क्रमांक २१९

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने केंद्रीय अधिनियमान्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश.

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

हुतात्मा राजगुरू चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय,
मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २८ नोव्हेंबर, २०१८.

अधिसूचना

भारताचे संविधान.

क्रमांक कृषिआ. १६१८/प्र.क्र.१४४/१६अ.—भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३०९ च्या परंतुकान्वये प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून महाराष्ट्र राज्याचे राज्यपाल याद्वारे, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या अखत्यारीतील कृषि आयुक्तालयाच्या अधिनस्त कृषि पर्यवेक्षक (गट-क) या पदावर निवडीने नियुक्तीकरिता विभागीय मर्यादित परीक्षेसाठी पुढीलप्रमाणे नियम करीत आहेत :—

१. **संक्षिप्त नाव.**—या नियमांना कृषि आयुक्तालयामधील कृषि पर्यवेक्षक (गट-क) (मर्यादित विभागीय स्पर्धा परीक्षा) नियम, २०१८, असे म्हणावे.

२. **व्याख्या.**—या नियमांत संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अभिप्रेत नसेल तर,—

(क) “आयुक्तालय” याचा अर्थ, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागाच्या अंतर्गत कृषि आयुक्तालय, असा आहे ;

(ख) “विभागीय परीक्षा” याचा अर्थ, कृषि आयुक्तालयामधील कृषि सहायक (गट-क) मधून कृषि पर्यवेक्षक (गट-क) पदावर निवडीने नियुक्तीसाठी घेण्यात येणारी मर्यादित विभागीय स्पर्धा परीक्षा असा आहे ;

(ग) “संभाग” याचा अर्थ, कृषि विभागातील निश्चित केलेले प्रादेशिक संभाग पुणे, ठाणे, नाशिक, कोल्हापूर, औरंगाबाद, लातूर, अमरावती व नागपूर ;

३. **विभागीय परीक्षेसाठी पात्र व्यक्ती.**—विभागीय परीक्षेसाठी खालील पात्रता धारण करणाऱ्या व्यक्ती अर्ज करू शकतील :—

(१) ज्यावर्षी विभागीय परीक्षेचे आयोजन करणे प्रस्तावित आहे, त्या वर्षातील १ जानेवारी रोजी कृषि आयुक्तालयाच्या अधिनस्त कार्यालयात कृषि सहायक (गट-क) या पदावर ५ वर्षे नियमित सेवा केलेल्या व्यक्ती ;

स्पष्टीकरण.— या नियमाखाली ५ वर्षांची नियमित सेवेची गणना करताना,—

(क) नामनिर्देशनाने नियुक्त झालेल्या व्यक्तींसाठी, कृषि सेवक पदाचा तीन वर्षांचा कालावधी पूर्ण केल्यापासून,

(ख) पदोन्नतीने नियुक्त झालेल्या व्यक्तींसाठी, नियमित पदोन्नतीच्या दिनांकापासून,

(२) कृषि सहायक पदावर सेवा प्रवेशोत्तर परीक्षा उत्तीर्ण असणाऱ्या व्यक्ती ;

(३) शासनाच्या माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाने वेळोवेळी विहित केलेली संगणक अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण असणाऱ्या व्यक्ती; आणि

(४) एतदर्थ मंडळाने विहित केलेल्या नियमातील तरतुदीनुसार ज्या व्यक्ती हिंदी भाषा परीक्षा व मराठी भाषा परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या आहेत किंवा त्यांनी यापूर्वीच सदर परीक्षा उत्तीर्ण केली आहे वा सदर परीक्षा देण्यापासून सूट देण्यात आलेली आहे.

४. **विभागीय परीक्षा.**— (१) कृषि विभागाच्या संभाग स्तरावरील मुख्यालयी संबंधित विभागीय कृषि सहसंचालक यांचे देखरेख व नियंत्रणाखाली विभागीय परीक्षा घेण्यात येईल.

(२) विभागीय परीक्षेसाठी या नियमांसोबतच्या परिशिष्टानुसार दोन पेपर असतील. सामान्य विषय (पेपर-१) व कृषि विभागाचे विषय (पेपर-२).

(३) प्रत्येक पेपरसाठी १०० गुण आणि तितकेच प्रश्न आणि ९० मिनिटांचा कालावधी असेल.

(४) विभागीय परीक्षेसाठी या नियमांसोबतच्या परिशिष्टातील अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाची प्रश्नपत्रिका असेल.

परिशिष्ट

१. विभागीय परीक्षा योजना :

प्रश्नपत्रिका	विषय	दर्जा	माध्यम	प्रश्नसंख्या व गुण	कालावधी	परीक्षेचे स्वरूप
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
सामान्य विषय (पेपर-१)	इंग्रजी	दहावी	इंग्रजी	२०	दीड तास	वस्तुनिष्ठ व बहुपर्यायी
	मराठी	दहावी	मराठी	३०		
	सामान्य ज्ञान	—	मराठी	३०		
	अंकगणित व बुद्धिमत्ता चाचणी	—	मराठी	२०		
एकूण गुण				१००		
कृषि विभागाचे विषय (पेपर-२)	कार्यालयीन	—	मराठी	५०	दीड तास	वस्तुनिष्ठ व बहुपर्यायी
	कामकाजाचे ज्ञान व पद्धती.	—	मराठी	४०		
	कृषि व संलग्न विभागातील योजना.	—	मराठी	१०		
	आपत्ती व्यवस्थापन	—	मराठी	१०		
एकूण				१००		

२. अभ्यासक्रम :

(क) पेपर-१

अ.क्र. (१)	विषय (२)	अभ्यासक्रम (३)
१	मराठी	व्याकरण, शुद्धलेखन, विरामचिन्हे, शब्दांच्या जाती, काळ व अर्थ, वाक्यप्रचार, शब्दसिद्धी, पारिभाषिक शब्द, म्हणी.
२	इंग्रजी	Common Vocabulary, Sentence structure, Grammar, Comprehension of passage, Synonym, Antonym, one word substitution.
३	सामान्य ज्ञान	महाराष्ट्राचा इतिहास व भूगोल, कृषि, कला, क्रीडा, साहित्य, पुरस्कार, चालू घडामोडी, भारतीय राज्यघटनेचा अभ्यास.
४	अंकगणित	बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार, भागाकार, दशांश, अपूर्णांक व टक्केवारी
५	बुद्धिमत्ता	उमेदवार किती लवकर व अचूक विचार करू शकतो, हे आजमावण्यासाठी प्रश्न.

(ख) प्रश्नपत्रिका-२

अ.क्र. (१)	विषय (२)	अभ्यासक्रम (३)
१	कार्यालयीन कामकाजाचे ज्ञान व पद्धती	महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम, मुंबई वित्तीय नियम व वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका, महाराष्ट्र कोषागार नियम, केंद्रीय माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ (२००५ चा अधिनियम २२), कार्यालयीन कामकाज, पत्रलेखन इत्यादी.
२	कृषि व संलग्न विभागातील योजना	कृषि व संलग्न विभागाच्या महत्त्वाच्या योजना, अर्थसंकल्पीय बाबी, योजनांची नावे, अनुदान मर्यादा, केंद्र-राज्य हिस्सा, लाभार्थी पात्रता इत्यादी मार्गदर्शक सूचना.
३	आपत्ती व्यवस्थापन	व्याख्या, प्रकार व वर्गीकरण, पूर, अवर्षण, भूकंप, त्सुनामी व भूस्खलन इत्यादी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

सु. सं. धपाटे,

शासनाचे उप सचिव.

**AGRICULTURE, ANIMAL HUSBANDRY, DAIRY DEVELOPMENT AND
FISHERIES DEPARTMENT**

Mantralaya, Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mumbai 400 032, dated the 28th November 2018

NOTIFICATION

CONSTITUTION OF INDIA.

No. Krishiaa-1618/CR144/16a.—In exercise of the powers conferred by the proviso to article 309 of the Constitution of India, the Governor of Maharashtra is hereby pleased to make the following rules regulating the Limited Departmental Competitive Examination for the selection to the post of the Agriculture Supervisor (Group 'C') in the Commissionerate of Agriculture under the Agriculture, Animal Husbandry, Dairy Development and Fisheries Department, namely :—

1. *Short title.*—These rules may be called the Agriculture Supervisor(Group 'C') in the Commissionerate of Agriculture (Limited Departmental Competitive Examination) Rules, 2018.

2. *Definitions.*—In these rules, unless the context requires otherwise,—

(a) "Commissionerate" means the Commissionerate of Agriculture under the Agriculture, Animal Husbandry, Dairy Development and Fisheries Department ;

(b) "Departmental Examination" means the Limited Departmental Competitive Examination conducted for selection on the post of Agricultural Supervisor (Group 'C') in the Commissionerate of the persons holding the post of Agriculture Assistant (Group 'C') in the Commissionerate ;

(c) "Division" means Agricultural Divisions that is Pune, Thane, Nashik, Kolhapur, Aurangabad, Latur, Amaravati and Nagpur.

3. *Persons eligible to appear for Departmental Examination.*—The following persons are eligible to appear for the Departmental Examination :—

(i) Persons who have completed five years regular service on the post of Agriculture Assistant (Group 'C') in the Commissionerate on the 1st January of year in which the Departmental Examination is proposed to be conducted ;

Explanation.—For the purposes of this clause a period of five years regular service shall be counted,—

(a) in case of recruitment by nomination, from completion of a period of three years as a *Krishi Sewak*;

(b) in case of appointment by promotion, from the date of regular promotion;

(ii) Persons who have passed Departmental Examination for the post of Agriculture Assistant ;

(iii) Persons who possess a certificate in Computer Operations as prescribed by the Directorate of Information Technology, Government of Maharashtra, from time to time ; and

(iv) Persons who have passed the Examinations in Hindi and Marathi languages according to the rules made in that behalf, unless he has already passed, or has been exempted from passing those examinations.

4. *Departmental Examination.*—(1) The Departmental Examination shall be conducted at the divisional headquarter level under supervision and control of concerned Joint Director (Agriculture) of the Division. (2) The Departmental Examination shall comprise of two papers, one is General Subjects (Paper-I) and another is Departmental Subjects (Paper-II), specified in the Schedule appended to these rules.(3) Each paper shall be of 100 marks and of one and half hours' duration. (4) The Departmental Examination Pattern shall contain multiple choice question papers of the subjects, based on the **Syllabus** as specified in the Schedule appended thereto.

Schedule

1. Departmental Examination Pattern.—

Papers	Subjects	Level	Medium	Number of Questions and Marks	Time	Type of Examination
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
General Subjects(Paper-I)	English	SSC	English	20	One and half hours	Objective and multiple Choice questions
	Marathi	SSC	Marathi	30		
	General Knowledge	-	Marathi	30		
	Numerical and Reasoning Test	-	Marathi	20		
	Total			100		
Departmental Subjects (Paper-II)	Knowledge of Office procedure	-	Marathi	50	One and half hours	Objective and multiple Choice questions
	Schemes of Agriculture Department and allied Departments	-	Marathi	40		
	Disaster Management	-	Marathi	10		
	Total			100		

2. Syllabus.—

(a) Paper-I

Sr. No.	Subjects	Syllabus
(1)	(2)	(3)
1.	Marathi	Grammar, correct writing, punctuation, parts of speech, tense, idioms, word structure, etymology of words, phrases.

(1)	(2)	(3)
2.	English	Common vocabulary, Sentence structure, Grammar, Comprehension of passage, Synonyms, Antonyms, one word substitution.
3.	General knowledge	History and Geography of Maharashtra, Agriculture, Arts, Sports, Literature, Awards, Current Affairs, Knowledge of Indian Constitution.
4.	Numerical Ability	Addition, Subtraction, Multiplication, Division, Decimal Digits, Percentage.
5.	Reasoning	Questions to ascertain candidate's thinking.

(b) Paper -II

Sr. No. (1)	Subjects (2)	Syllabus (3)
1.	Knowledge of Office procedure	All Maharashtra Civil Services Rules, Mumbai Financial Rules and Financial Power Rules Booklet, Maharashtra Treasury Rules, the Right to Information Act, 2005 (22 of 2005), Official Work, Letter Writing, etc.
2.	Schemes implemented by Agriculture Department and allied Departments.	Important Schemes implemented by Agriculture and allied Departments, Budgetary Provisions, Subsidies, Central and State Share, Beneficiary Conditions and Guidelines.
3.	Disaster Management	Definition, Types and Differentiation, Flood, Drought, Earthquake, Tsunami and Land Slide, etc.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

S. S. DHAPATE,

Deputy Secretary to Government.